

HANDLEIDING INSTAPPROGRAMMA STAAL SPELLING 4

1 Over dit instapprogramma

- Dit instapprogramma is opgesteld voor kinderen in groep 4 om hen kennis te laten maken met de structuur en opbouw van *Staal Spelling*.
- Het programma bestaat uit deze handleiding. Daarnaast maakt u gebruik van de bestaande materialen van *Staal Spelling 4*: werkboek, staalboek, posters, letterkaarten, antwoordenboek, digibordsoftware en oefensoftware. Bij elke instaples staat aangegeven welke materialen u nodig heeft.
- Behalve met dit instapprogramma kunt u de kinderen ook laten wennen aan *Staal Spelling* door in blok 1 samen met hen de opdrachten van het werkboek te doen. Deze opdrachten maken ze normaal gesproken zelfstandig. Daarnaast kunt u de opdrachten ook samen doornemen op het digibord. U beoordeelt zelf in hoeverre de groep dit nodig heeft.
- Alles wat u doet tijdens de instructie wordt ondersteund door de digibordsoftware. Zo maken de kinderen kennis met de spellinganimaties en de wijze waarop spellingregels worden uitgelegd.
- *Staal Spelling* voor groep 4 tot en met 8 omvat drie onderdelen: spelling van onveranderlijke woorden, werkwoordspelling en grammatica (woordsoorten, zinsdelen, leestekens). De onderdelen worden aangeboden in een lineair programma, dat u elk leerjaar van het begin tot het eind in de aangeboden volgorde uitvoert.

TIP

Plan voor het eerste blok twee keer zoveel tijd in, zodat de kinderen aan de methode en de categorienamen en regels kunnen wennen. Het totale programma is 32 weken, dus er is ruimte genoeg om dat te doen.

2 Zo ziet het instapprogramma eruit

- Een blok in *Staal Spelling* duurt vier weken. Vanaf blok 3 in groep 4 zijn er elke week drie spellinglessen en één grammaticales. De vijfde les is optioneel. U kunt in deze les extra oefenstof aanbieden of de les als uitloopples gebruiken.
- In blok 1 en 2 zijn er nog geen grammaticales. In deze eerste blokken volgen de kinderen vier spellinglessen plus een optionele vijfde les.
- Bij het eerste blok van het jaar zet u dit instapprogramma in. U start elke week met een instaples, waarin u met de kinderen vooruitblijkt op de opbouw van de reguliere lessen in de week. U gebruikt in dit eerste blok daarvoor aan het begin van de week de ruimte die normaal gesproken voor de vijfde les is gereserveerd.
- De instaplessen duren 20 minuten. De eerste instaples bevat de meeste stof, dus deze les kan iets langer duren. In deze les legt u de kinderen uit hoe *Staal Spelling* in grote lijnen werkt. De instaplessen voor week 2, 3 en 4 duren twintig minuten.

Het lesprogramma voor het eerste blok in het jaar ziet er als volgt uit:

	week 1	week 2	week 3	week 4
	spelling	spelling	spelling	spelling
Maandag	instaples	instaples	instaples	instaples
Dinsdag	les 1 spellingles (nieuwe categorie)	les 1 spellingles (nieuwe categorie)	les 1 spellingles (nieuwe categorie)	les 1 herhaling (categorie week 1)
Woensdag	les 2 spellingles	les 2 spellingles	les 2 spellingles	les 2 herhaling (categorie week 2)
Donderdag	les 3 spellingles*	les 3 spellingles*	les 3 spellingles*	les 3 herhaling*
Vrijdag	les 4 spellingles	les 4 spellingles	les 4 TOETS	les 4 herhaling

* Vanaf blok 3 is deze les een grammaticales.

3 Over de grammaticaleslessen

Met *Staal Spelling* biedt u vanaf blok 3 in groep 4 ook elke week een grammaticales aan. In blok 1 en 2 zijn er nog geen grammaticaleslessen.

Als u met de grammaticaleslessen begint in blok 3, kunt u de kinderen de volgende uitleg geven:

Blok 3 | Grammatica | Instructieles

- 1 Vertel de kinderen dat ze vanaf blok 3 ook grammaticaleslessen krijgen. *Bij grammatica leer je woordsoorten en leestekens.* In blok 3 week 1 les 3 krijgen de kinderen voor het eerst een grammaticales. Laat de kinderen in hun staalboek naar het roze tabje *woordsoorten* gaan en de kaart omslaan. *De woorden in een zin kun je indelen in een groep. Bij grammatica noem je zo'n groep een woordsoort.*
- 2 Vertel dat ze dit jaar de woordsoort werkwoord leren. Doe een handeling voor. Beeld bijvoorbeeld uit dat u iets eet.
Wat doe ik? (ik eet)
Vertel dat 'eet' een werkwoord is: het zegt wat je doet.
Wie kan ook een werkwoord uitbeelden?
Laat een aantal kinderen een handeling uitbeelden en laat steeds een ander kind het goede werkwoord raden.
Wat doet hij/zij? (bijvoorbeeld: hij/zij loopt, lacht, drinkt, danst). In blok 3 leer je meer over deze woordsoort.

Grammatica | Zelfstandig werken

- 1 Laat de kinderen hun werkboek open slaan bij Blok 3 Week 1 Les 3 op bladzijde 38. Navigeer op het digibord naar [Groep 4 > Blok 3 > Week 1 > Les 3 > Zelfstandig werken > 1 Opdrachten werkboek](#). Wijs de kinderen op de tabjes bovenaan de pagina en de balkjes bij de opdrachten.
Welke kleur hebben deze tabjes en balkjes? (roze)
Leg uit dat de kinderen hieraan kunnen zien dat het een grammaticales is.
- 2 Wijs op de ster voor opdracht 1 en leg uit dat bij een opdracht met één ster ★ alleen het nieuwe grammaticaonderdeel wordt geoefend. Leg de betekenis van de andere sterren uit.
★ Hier wordt het nieuwe grammaticaonderdeel geoefend en de onderdelen die je al hebt gehad.
★★ Deze vragen mag je eventueel samen doen. Het zijn vaak woorden en zinnen die je zelf moet bedenken.
- 3 Bekijk samen de foto's bij opdracht 2 en ga na of de kinderen weten welke woorden ze onder de foto's moeten invullen.
Wat vul je in onder foto 1? (roltrap)
Laat de kinderen het woord opschrijven.
- 4 Vertel dat het nakijken met het antwoordenboek op dezelfde manier gaat als bij de spellinglessen.

TIP

Besprek hoe de kinderen met de meerkeuzeopdrachten in de toets moeten omgaan vlak voordat ze de grammaticatoets (vanaf blok 4) daadwerkelijk gaan maken.

Instaples | week 1

Lesdoelen

De lesduur is 20 minuten.

De kinderen leren:

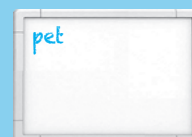
- uit welke materialen *Staal* Spelling 4 bestaat en op welke momenten die materialen gebruikt worden;
- hoe een les is opgebouwd;
- hoe een les in het werkboek is opgebouwd.

Materiaal

- Poster: categoriekaart
- Letterkaarten van de lange klank en de korte klank
- Digibordsoftware
- Staalboek
- Werkboek
- Kleurpotlood

Voorbereiding

- Zet voor de lessen *Staal* Spelling de tafels in de theateropstelling: u staat voor de klas en de kinderen zitten recht tegenover u. Zet de tafels van de kinderen aan de zijkanten van de klas een beetje schuin in uw richting. Zo kunnen de kinderen u goed zien en kunt u de oefeningen in hoog tempo aanbieden.
- Schrijf op het bord: pet
- Bekijk de instructiefilms voor de leerkracht bij week 1: [Blok 1 > Week 1 > Voor.1 > Film ordening letters + Film hakwoord](#).
U krijgt in deze films informatie over de ordening van de letters en hoe u het hakwoord moet aanbieden. Ook wordt het categoriegebaar voorgedaan.
- Hang de categoriekaart op een goed zichtbare plek in de klas op.

TIP

Woorden die u zelf op het bord moet schrijven, staan in de handleiding afgedrukt op een bord. Laat deze woorden de hele week op het bord staan.

Woorden en zinnen in de handleiding die niet op een bord zijn afgedrukt, laat u met de digibordsoftware op het digibord zien. Bijvoorbeeld: Groep 4 > Blok 3 > Week 2 > Les 3 > Instructie > 1 Voorbeeldwoorden.

Instructieles

- 1 Vertel de kinderen dat ze vanaf dit jaar gaan werken met een nieuwe methode voor spelling en dat u in deze les samen met hen gaat kijken hoe de methode eruitziet en hoe je ermee werkt. De kinderen krijgen per week vier (of vijf) dagen een spellingles.

- 2 Vertel dat elke spellingles begint met het onderdeel **Opfrissen**. *Opfrissen betekent: herhalen wat je eerder geleerd hebt.*
Geef een voorbeeld van een opfrisoefening met behulp van de **letterkaarten**. Laat de letterkaarten van de lange klank zien en spreek de lange klank uit (aa, oo, ee, uu). Let erop dat u klanknamen gebruikt en geen alfabetnamen. Doe hetzelfde met de letterkaarten van de korte klank (a, e, u, o, i). Laat vervolgens de letterkaarten door elkaar zien.
Noem de klank en de groep. (bijvoorbeeld: aa – lange klank, a – korte klank, e – korte klank)

TIP

Houd het tempo hoog bij het opfrissen en de instructie. U hoeft niet bang te zijn dat er kinderen buiten de boot vallen; alle onderdelen worden zo vaak herhaald, dat ze vanzelf wel aanhaken. Lukt het vandaag niet, dan morgen en anders overmorgen...

- 3 Vertel dat na het opfrissen de **Instructie** volgt. Vertel dat de kinderen bij dit onderdeel iets nieuws gaan leren.
- 4 Wijs de kinderen op de poster met categoriekaart. Vertel de kinderen dat ze op deze poster zien wat ze gaan leren. De kinderen kunnen de categoriekaart ook vinden in hun staalboek.

In blok 1 ga je het **hakwoord** , het **zingwoord** en het **luchtwoord** leren. Vertel de kinderen dat ze in de volgende blokken de andere categorieën op de kaart gaan leren. Wijs categorie 4 tot en met 12 aan, maar benoem ze nog niet.

Aan het einde van het jaar ken je alle categorieën op deze kaart.

- 5 Navigeer op het digibord naar [Groep 4 > Blok 1 > Week 1 > Les 1 > Instructie > 2 Animatie hakwoord](#). Vertel de kinderen dat bij een categorie altijd een pictogram, een animatie, een spellingregel en een categoriegebaar horen. Laat de [animatie](#) van het hakwoord zien. Zeg de regel die erbij hoort: *Hakwoord. Ik schrijf het woord zoals ik het hoor*. Maak ook het bijbehorende categoriegebaar.
- 6 *Welk gebaar hoort er bij het hakwoord?* Doe het categoriegebaar nog eens voor, de kinderen doen het na.
- 6 Lees het woord op het bord voor: pet. p – e – t. *De regel is: Hakwoord. Ik schrijf het woord zoals ik het hoor*. Maak het bijbehorende categoriegebaar.

TIP

TIP
Laat de kinderen niet alles meeschrijven. Dat kost veel tijd. Schrijven doen ze alleen bij de klankgroepenwoorden en bij het oefendictée.

- 7 Vertel dat de woorden van de categorie die wordt geoeftend op het bord blijven staan.
Als we nog een woord tegenkomen van deze categorie schrijf ik het erbij.
- 8 Vertel de kinderen dat ze elke dag een dictee maken: het **Oefendictee**. Ze schrijven elke dag zes woorden en één zin. Hiervoor krijgen ze een apart schrift. Om uit te leggen hoe de werkwijze bij het oefendictee is, gebruikt u het oefendictee uit de Handleiding van blok 1 week 1 les 5:
zes, vier, twaalf, de golf, de schelp, de stroom de bron staat in het boek.
- Leg uit hoe het dictee gaat: *Ik zeg elk woord en elke zin één maal, jullie zeggen het woord of de zin na en schrijven het daarna op.* Oefen dit met de eerste twee woorden van het dictee. De kinderen schrijven deze twee woorden op.

TIP

TIP
Om het tempo in het dictee te houden kunt u bij elk woord aftellen nadat de kinderen het woord hardop hebben gezegd. Tel af van 3 naar 1 en dan weten kinderen hoeveel tijd ze nog hebben. Het zal het tempo bevorderen.

- 9 Vertel de kinderen dat ze het oefendictee met elkaar nakijken. Navigeer op het digibord naar [Groep 4 > Blok 1 > Week 1 > Les 1 > Nabespreking > 1 Oefendictee](#). *We kijken samen elk dictee na.* De kinderen noemen de categorieën en u schrijft de woorden en de zin mee op het digibord. Zeg dat de kinderen zelf met een kleurpotlood nakijken.

TIP

TIP
Hanteer door de hele school heen dezelfde regels voor de categorieën en de werkwoorden. Voor in de map met handleidingen zitten regelkaarten, zodat u altijd een 'spiekbriefje' bij de hand hebt.

- 10 Leg de kinderen goed uit hoe ze na moeten kijken.
Loop elk woord na en controleer precies of je het goed geschreven hebt. Benadruk dat het om een oefendictee gaat en dat het dus niet erg is als de kinderen fouten maken bij het schrijven.
- 11 Kijk de eerste twee woorden van het dictee na.
Wie heeft deze woorden goed nagekeken? Leg uit dat de kinderen een nakijk-10 verdienen als ze alle woorden goed nagekeken hebben.
Spreek af waar de kinderen hun kleurpotlood bewaren of kunnen pakken.

Zelfstandig werken

- 1 Vertel de kinderen dat ze tijdens hun dag- of weektaak oefeningen in hun werkboek gaan maken. Laat de kinderen hun werkboek open slaan bij Blok 1 Week 1 Les 1 op bladzijde 4. Stel het bekijken van het schema 'Dit ga ik leren' nog even uit tot de instaples in week 4. Wijs de kinderen op de informatie in de tabjes boven aan de pagina.
- In de bovenste balk staat altijd welke categorie je gaat oefenen. Welke categorie gaan we hier oefenen?* (hakwoord)
- Waar kun je dat nog meer aan zien?* (aan het pictogram van de categorie). Wijs het pictogram bij opdracht 1 aan.

- 2 Bekijk samen de foto's bij opdracht 1.
Welke woorden moet je onder de foto's invullen? Wijs bij de eerste foto op het pijltje bij de muts. Leg uit dat er soms een pijltje in de foto staat. Dan wordt er iets heel precies in de foto aangewezen.
Welk woord moet je hier opschrijven? (muts)

TIP

Check voor elke les of de kinderen weten welke woorden ze onder de foto's in moeten vullen. Het digibord bevat audio bij alle foto's. Zo kunnen alle kinderen doorwerken tijdens de les.

- 3 Wijs bij opdracht 2 op het pictogram . Vertel dat de kinderen kunnen zien dat de woorden die ingevuld moeten worden hakwoorden zijn. Wijs ook op de vlekken in de zinnen. Vertel dat na de eerste letter het woord wordt afgedekt door de vlek. Doe de eerste twee zinnen samen.
Wat moet er bij de eerste zin staan? (zus)
En wat bij de tweede zin? (straks)
- 4 Vertel bij opdracht 3 dat de kinderen eerst de instructie moeten lezen voordat ze beginnen. Lees de instructie voor.
Wat moet je hier doen? (naar de foto kijken – woord in je hoofd of zachtjes zeggen – bedenken: is het een lange klank? – wel of geen kruisje zetten – woord opschrijven)
- 5 Bij opdracht 4 mogen de kinderen zelf woorden met korte klanken bedenken. Wijs op de a in het woord kast, terwijl u de korte klank uitspreekt.
Wie weet er nog een woord met een korte klank a? Laat de kinderen dit woord in het werkboek opschrijven.

TIP

De opdrachten neemt u alleen in de instaples samen door. Tijdens een gewone les is het niet nodig alle opdrachten uit het werkboek te behandelen. Door de duidelijke structuur en regelmatige herhaling van de vraagtypen hebben de kinderen snel door wat de bedoeling is.

- 6 Spreek af met de kinderen wat ze moeten doen als ze even niet weten wat ze moeten invullen.
- 7 Tijdens de volgende instaples wordt het antwoordenboek uitgelegd, zodat de kinderen zelf hun antwoorden in het werkboek kunnen nakijken.

Instaples | week 2

Lesdoelen

De lesduur is 20 minuten.

De kinderen leren:

- uit welke materialen *Staal* Spelling 4 bestaat en op welke momenten die materialen gebruikt worden;
- wat de ei-plaat is;
- hoe ze het werkboek moeten nakijken met het antwoordenboek.

Materiaal

- Poster: ei-plaat
- Groot vel per 4 à 5 kinderen
- Digibordsoftware
- Staalboek
- Werkboek
- Antwoordenboek

Voorbereiding

- Schrijf op de grote vellen de categorienaam van week 1: hakwoord.

Instructieles

- 1 Vertel de kinderen dat u in deze les met ze gaat kijken hoe *Staal* Spelling er de komende week uit ziet.

TIP

De woordenlijsten per categorie achterin de handleiding zijn handig om te differentiëren en/of te variëren. U kunt daaruit zelf woorden kiezen die passen bij het niveau van uw groep.

- 2 Wijs op de ei-plaat. Leg uit dat de kinderen op de plaat allemaal woorden zien met een korte ei.
Welke ei-woorden zie je op de plaat? (bijvoorbeeld: trein, eik, prei, mei, hei, spreij) Bij de ei-plaat horen de regels: Staat op de ei-plaat, dus korte ei. Staat niet op de ei-plaat, dus lange ij.
- 3 Vertel dat er bij *Staal* een ei-rap hoort waarmee je goed kunt onthouden welke woorden je met een korte ei schrijft. Navigeer op het digibord naar [Groep 4 > Blok 1 > Week 2 > Les 2 > Instructie > 3 Ei-rap](#) en laat de ei-rap horen.

TIP

Geef de kinderen de ei-plaat met de invulvelden (deze kunt u downloaden van Mijns Malmberg). De kinderen vullen de woorden zelf in.

- 4 Laat de kinderen hun staalboek pakken.
Sla de kaarten onder het blauwe tabje Spelling om totdat je de ei-plaat tegenkomt. Laat ze het staalboek omdraaien.

Zien jullie de tekst van de ei-rap?

Vertel de kinderen dat ze deze week uitgebreid met de ei-plaat en de ei-rap gaan oefenen.

Zelfstandig werken

- 1 Laat de kinderen hun werkboek open slaan bij Blok 1 Week 1 Les 4 op bladzijde 7. Laat het antwoordenboek op dezelfde pagina zien op het digibord. Navigeer op het digibord naar [Groep 4 > Blok 1 > Week 1 > Les 4 > Zelfstandig werken > 2 Antwoorden werkboek](#). Geef eventueel elk groepje een antwoordenboek en laat de kinderen het boek bekijken.
Wat is het verschil met het werkboek? (de bladzijden zien er precies zo uit als in het werkboek, maar de antwoorden staan erin geschreven)
- 2 Vertel dat bij de drie steropdrachten ★★ vaak staat: 'eigen antwoord'.
Eigen antwoord betekent dat je het zelf mag bedenken, dus er zijn meer antwoorden mogelijk.
- 3 Vertel de kinderen duidelijk wat uw regels zijn voor het nakijken. Vertel waar de antwoordenboeken liggen en wat de kinderen moeten doen als alle antwoordenboeken in gebruik zijn. Bespreek bijvoorbeeld ook bij hoeveel fouten de kinderen hun werk aan u moeten laten zien.

TIP

Zet het werkboek op de weektaak of gebruik de vrijdagles om het werkboek (af) te maken.

- 4 Laat het grote vel zien met daarop de categorienaam *hakwoord*. Vertel dat de kinderen vanaf elke les 2 zelf op zo'n groot vel woorden van de nieuwe categorie mogen schrijven.

Vorige week was de nieuwe categorie het hakwoord. Welke hakwoorden ken je? Laat de kinderen in groepjes hakwoorden op het grote vel schrijven. Normaal gesproken komt er één vel te hangen in de klas. Bepaal waar het vel komt te hangen. Vertel dat er steeds een nieuw vel komt (in plaats van het oude vel) zodra de kinderen een nieuwe categorie leren.

TIP

Hang geen uitgeschreven regels op in de klas. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat kinderen de regel auditief inprenten. Dan hebben ze de regels altijd en overal beschikbaar en zullen ze het beter en sneller toepassen. De uitleg bij de grammaticaonderdelen mogen ze wel opzoeken in het staalboek.

Instaples | week 3

Lesdoelen

De lesduur is 20 minuten.

De kinderen leren:

- uit welke materialen *Staal Spelling 4* bestaat en op welke momenten die materialen gebruikt worden;
- wat de au-plaat is;
- hoe de toets verloopt.

Materiaal

- Poster: au-plaat
- Digibordsoftware
- Toetsblad blok 1
- Staalboek
- Werkboek

Instructieles

- 1 Vertel de kinderen dat u in deze les met hen gaat kijken hoe *Staal Spelling* er in de komende week uitziet.
- 2 Wijs op de poster van de au-plaat. Leg uit dat de kinderen op de plaat allemaal woorden zien met *atje-au*. Welke *atje-au*-woorden zie je op de plaat? (bijvoorbeeld: pauw, saus, Paul, blauw, grijs (jasje van Paul))
Bij de au-plaat horen de regels:
Staat op de au-plaat, dus atje-au.
Staat niet op de au-plaat, dus otje-ou.
- 3 Vertel dat er bij *Staal* een au-rap hoort waarmee je goed kunt onthouden welke woorden je met *atje-au* schrijft. Navigeer op het digibord naar Groep 4 > Blok 1 > Week 3 > Les 2 > Instructie > 4 AU-rap en laat de au-rap horen.
- 4 Laat de kinderen hun staalboek pakken.
Sla de kaarten onder het blauwe tabje Spelling om totdat je de au-plaat tegenkomt. Laat ze het staalboek een slag draaien.
Zien jullie de tekst van de au-rap?
Vertel de kinderen dat ze deze week uitgebreid met de au-plaat en de au-rap gaan oefenen.

TIP

In de handleiding staat regelmatig: 'kinderen noemen om de beurt...'. Het is voldoende om dan drie kinderen de beurt te geven. Het is niet nodig om dit door meer kinderen te laten doen omdat de categorieën regelmatig terugkomen. Dit scheelt tijd.

Geef elk kind een toetsblad.

Waar moet je je naam opschrijven? Laat de kinderen hun naam op de juiste plek invullen. Vertel dat de kinderen voor elke toets twintig woorden opschrijven en twee zinnen. Wijs aan waar ze de woorden en de zinnen schrijven. Oefen dit door een klein dictee te geven van bijvoorbeeld vijf woorden. De kinderen schrijven de woorden op.

- 6 Vertel dat u de toetsen nakijkt. Laat daarna het toetsblad met de antwoorden (2) zien.

TIP

Volg (zeker het eerste jaar) precies de handleiding. Dan weet u precies wat de methode u te bieden heeft.

Zelfstandig werken

- 1 Laat de kinderen naar bladzijde 15 van hun werkboek gaan. Navigeer op het digibord naar Groep 4 > Blok 1 > Week 3 > Les 4 > Extra > 1 Opdrachten werkboek.
Ben je wel eens heel snel klaar met een toets? Vertel dat de kinderen als ze snel klaar zijn met deze toets de pagina EXTRA uit het werkboek kunnen maken. (Vanaf blok 4 werken kinderen in eigen tempo aan de grammaticatoets, dus dan kunt u met deze pagina de tempoverschillen opvangen.)
- 2 Laat de kinderen zelfstandig een aantal opdrachten maken.

- 5 Vertel de kinderen dat ze in week 3 altijd een toets maken. Zeg dat u met de toets kunt zien of ze de stof goed begrepen hebben. Laat het toetsblad zien.
Navigeer op het digibord naar Groep 4 > Blok 1 > Week 3 > Les 4 > 1 Toets en wijs op het lege toetsblad.

TIP

De één, twee en drie steropdrachten in het werkboek kunt u naar behoefte inzetten. Zo kunt u ervoor kiezen de zeer goede spellers alleen de opdrachten met twee en drie sterren aan te bieden en de zwakke spellers juist alleen de één en twee steropdrachten.

TIP

Doe een kort spelletje met de woorden. Kies daarvoor een werkvorm uit het lesonderdeel 'Opfrissen' of uit de tips in de handleiding.
(Bijvoorbeeld: Oefenen met de bal: gooi de bal en zeg tegelijkertijd een woord met atje-au. Een kind vangt de bal en noemt een ander woord met atje-au. Zo gaat de bal rond.)

Instaples | week 4

Lesdoelen

De lesduur is 20 minuten.

De kinderen leren:

- hoe 'Dit ga ik leren' is opgebouwd;
- hoe de oefensoftware is opgebouwd.

Materiaal

- Digibordsoftware
- Oefensoftware
- Werkboek

Instructieles

- 1 Vertel de kinderen dat ze in week 4 altijd de categorieën herhalen die ze in de afgelopen drie weken hebben geleerd.

TIP

Kijk goed naar de behoefte van de groep. Wat is nodig en wat niet meer? Heeft u het idee dat de groep een bepaalde categorie beheerst, behandel die categorie dan een keertje niet.

- 2 Laat de kinderen hun werkboek open slaan op bladzijde 2 en 3 bij het schema met de leerlijnen 'Dit ga ik leren'. Leg uit dat de kinderen hier zien wat ze in elk blok leren. Neem het schema per blok van links naar rechts door. *Wat leer je in blok 1?* (hakwoord, ordenen van de letters, zingwoord, ei-plaat, het luchtwoord, au-plaat)
- 3 Wijs de kinderen op het roze, paarse en gele tabje op de rechterpagina: woordsoorten, zinsdelen, leestekens. *Deze onderdelen horen bij grammatica. Elk onderdeel heeft een eigen pictogram. In het werkboek staat het pictogram woordsoorten 🗨️ bij een opdracht met woordsoorten en het pictogram leestekens 📖 bij opdrachten met leestekens.* (De zinsdelen komen nog niet voor in groep 4.)
- 4 Ga op het digibord naar [Software bekijken > Oefenen spelling gr 4 > Blok 1 > 1 Spelling](#). Laat de kinderen de oefensoftware zien. Vertel wat de regels in de klas zijn voor het werken op de computer: wanneer mogen de kinderen achter de computer werken, en hoe lang?

TIP

Een oefening duurt 15 minuten. De kinderen kunnen ook korter oefenen door na een spelletje te stoppen. Het programma onthoudt waar het kind gebleven is.

- 5 Leg uit dat de kinderen altijd eerst een aantal woorden gaan proberen. Loop de woorden door en maak af en toe bewust een typefout. Klik op het luidsprekertje wanneer u een woord nogmaals wilt horen. *Wat gebeurt er als je een woord goed schrijft?* (je hoort dat je het goed doet en je ziet confetti) *Wat gebeurt er als je een woord fout schrijft?* (er verschijnt een hulppkaartje met de categorie) *Als je dan op het luidsprekertje klikt, hoor je de categorieregel erbij.* Wijs ook op de rode arcering in het woord, die geeft de fout aan. Laat zien dat bij de derde keer fout het woord in beeld verschijnt. *Je kunt het woord nu overtypen.*
- 6 Laat zien dat de kinderen na elk woord op de verder-pijl kunnen klikken of op enter kunnen drukken voor het volgende woord.
- 7 Bekijk samen met de kinderen het scherm waarop de score verschijnt. Vertel dat de kinderen door op het blauwe pijltje te klikken vanzelf op het goede niveau uitkomen om verder te oefenen.

Zelfstandig werken

- 1 Laat de kinderen eventueel zelf kort oefenen met de oefensoftware, eventueel in groepjes. Beantwoord eventuele vragen.
- 2 Leg uit dat een sessie uit drie setjes woorden bestaat en uit twee spelletjes. Aan het einde van de sessie krijgen de kinderen een scherm te zien met daarop een eindscore van de sessie (aantal opdrachten goed, aantal opdrachten fout). Daarna zien ze een scherm waar ze beloond worden met buttons voor hun verzameling.

4 Tot slot

U bent aan het eind gekomen van het instapprogramma voor blok 1 van *Staal Spelling* groep 4. Tot slot willen we u graag nog een aantal algemene tips meegeven. U bent deze tips ook al gedurende het instapprogramma tegengekomen.

Algemene tips

- Houd het tempo hoog bij het opfrissen en de instructie. U hoeft niet bang te zijn dat er kinderen buiten de boot vallen; alle onderdelen worden zo vaak herhaald, dat ze vanzelf aanhaken. Lukt het vandaag niet, dan morgen en anders overmorgen...
- Laat de kinderen niet alles meeschrijven. Dat kost veel tijd. Schrijven doen ze alleen bij de klankgroepenwoorden en bij het oefendictee.
- Om het tempo van het dictee hoog te houden, kunt u bij elk woord aftellen nadat de kinderen het woord hardop hebben gezegd. Tel af van 3 naar 1, dan weten de kinderen hoeveel tijd ze nog hebben.
- Kijk goed naar de behoefte van de groep. Wat is nodig en wat niet meer? Heeft u het idee dat de groep een bepaalde categorie beheerst, behandel die categorie dan een keertje niet.
- In de handleiding staat met regelmaat: 'kinderen noemen om de beurt...'. Het is voldoende om dan drie kinderen de beurt te geven. Het is niet nodig om meer kinderen aan bod te laten komen, omdat de categorieën regelmatig terugkomen. Dit scheelt tijd.
- Zet het werkboek spelling op de weektaak of gebruik de vrijdagles om het werkboek (af) te laten maken.
- Behandel niet alle opdrachten uit het werkboek samen. Dat is niet nodig. Door de duidelijke structuur en regelmatige herhaling van de vraagtypen hebben de kinderen snel door wat de bedoeling is.
- Check voor elke les of alle kinderen weten wat er onder de foto's ingevuld moet worden. Neem de foto's even snel door, zodat alle kinderen door kunnen werken tijdens de les.
- Een oefening op de computer duurt 15 minuten. De kinderen kunnen ook korter oefenen door na een spelletje te stoppen. Het programma onthoudt waar het kind gebleven is.

Tips voor een optimaal resultaat

- Hanteer in de hele school dezelfde regels voor de categorieën en de werkwoorden. Voor in de map met handleidingen zitten regelkaarten, zodat u altijd een 'spiekbriefje' bij de hand heeft.
- Hang geen uitgeschreven regels op in de klas. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat kinderen de regels auditief inprenten. Dan hebben ze de regels altijd en overal beschikbaar en zullen ze deze beter en sneller toepassen. De uitleg bij de grammaticaonderdelen mogen ze wel opzoeken in het staalboek (opzetboekje).
- Volg (zeker het eerste jaar) precies de handleiding. Dan weet u precies wat de methode u te bieden heeft.

We wensen u veel succes met Staal!